

Poznań, dnia 4 maja 2004 r.

WK-0917/43A/2003

Pan
Andrzej Grzeszczak
Dyrektor Szkoły Podstawowej
im. Polskich Olimpijczyków
ul. Turkusowa 1a
w Koninie

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art.9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2001r. Nr 55 poz.577 ze zm.) informuję o wynikach prowadzonej w ramach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej Miasta Konina kontroli w zakresie zgodności danych wykazanych w sprawozdaniach jednostkowych Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych sporządzonych za 2002 r. z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych szkoły w 2002 r.

Wyniki kontroli wykazały różnice pomiędzy wydatkami wynikającymi z ewidencji księgowej a wydatkami zaplanowanymi w planie finansowym szkoły i wykazanymi w sprawozdaniach jednostkowych Rb-28 S a mianowicie :

- Wydatki na dodatkowe wynagrodzenie roczne (**rozd. 85401 § 4040**) zaplanowano w kwocie **7.280 zł i w takiej wysokości wykazano** w sprawozdaniu Rb-28 S za I kwartał 2002. **Natomiast z ewidencji księgowej wynika, że wydatki na dodatkowe wynagrodzenie roczne** wypłacone zostało w I kwartale 2002 r. w kwocie **8.195 zł** a więc w **wysokości przewyższającej** roczny plan finansowy o kwotę 915,34 zł. Z oświadczenia Głównej Księgowej wynika, że „wydatki wykonane w rozdziale 85401 wykazano w sprawozdaniu do wysokości zaplanowanej w planie finansowym”. Dyrektor Szkoły wystąpił o zmianę planu w dniu 11 kwietnia 2002r. Pismo z tego dnia nie posiada sygnatury, dostarczone je do Wydziału Oświaty Urzędu Miasta bez pokwitowania. **Decyzją Prezydenta Miasta z dnia 18.12.2002r plan finansowy zwiększono o kwotę 915,34 zł tj. do kwoty 8.195 zł.** Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że „przyczyną przekroczenia planu o 915,34 zł był fakt, iż projekt planu finansowego nie uwzględnił wszystkich wydatków świetlicy”.
- Wydatki w rozdziale 85154 w § 4010, 4110, 4120 nie były planowane i nie wykazano ich w sprawozdaniu Rb-28 S za I kwartał 2002 r. Natomiast z ewidencji księgowej wynika, że wypłacono w I kwartale 2002 r. wynagrodzenie w kwocie 564,68 zł i składki na ubezpieczenie społeczne na kwotę 114,78 (łącznie 679,46. zł). Jak wynika ze sprawozdania Rb-28 S za I kwartał 2002 r. ww. wydatków nie wykazano w rozdziale 85154 lecz doliczono do kwot wydatków zrealizowanych w rozdziale 80101 w paragrafach odpowiednio 4010, 4110, 4120. Główna Księgowa oświadczyła, że „wydatki te wykazano w rozdziale 80101 a nie w rozdziale 85154 ponieważ w rozdziale 85154 wydatki nie były zaplanowane”. Dopiero uchwałą Zarządu Miasta z dnia 25.04.2002r. zaplanowano wydatki w tych §§ w łącznej kwocie 680 zł, o czym Dyrektor szkoły został powiadomiony pismem z dnia 8 maja 2002r. Z wyjaśnienia Dyrektora Szkoły wynika, że „środki wypłacone w rozdziale 85154 §§ 4010, 4110, 4120 obejmowały zajęcia z okresu ferii zimowych. W związku z tym plan i środki otrzymaliśmy w terminie

późniejszym. Biorąc pod uwagę prośby i nalegania nauczycieli zdecydowaliśmy się wypłacić wynagrodzenia za zajęcia feryjne z bieżących środków.

Wykazywanie w jednostkowych sprawozdaniach budżetowych danych innych niż wynikające z ewidencji księgowej stanowi naruszenie przepisów § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24 poz. 279 ze zm.), który określa, że „kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

- Wydatki w rozdziale 85154 w § 4300 nie były planowane. Dopiero uchwałami Zarządu Miasta z dnia 28.02.2002r. i z dnia 25.04.2002r. zaplanowano wydatki w tym rozdziale w § 4300 w łącznej kwocie 2.500 zł. **Natomiast wydatki zaksięgowane na kartach wydatków za II i III kwartał i wykazane w sprawozdaniu w sprawozdaniu Rb-28 S za II i III kwartał wyniosły 2.500,90 zł.**
- Wydatki w rozdziale **85401 w § 4040** zaplanowano w kwocie 16.853 zł a w **§ 4120** w kwocie 2.389 zł i w **takiej wysokości wykazano w sprawozdaniu Rb-28 S za listopad 2002. Natomiast z ewidencji księgowej wynika, że** „w m-cu listopadzie wydatki na składki ZUS (§ 4110) wynosiły kwotę 18.170,71 zł a na Fundusz Pracy (§ 4120) kwotę 2.499,83 zł, tj. w wysokości przewyższającej roczny plan finansowy o kwotę odpowiednio 1.317,71 zł i 110,83 zł. Dopiero decyzją **Prezydenta Miasta z dnia 18.12.2002r plan finansowy zwiększono w § 4110 do kwoty 19.913 zł a w § 4120 do kwoty 2.729 zł.** Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że „przekroczenia w rozdziale 85401 w §§ 4110, 4120 spowodowane było wdrożeniem podwyżek nauczycielskich, co spowodowało zakłócenia w realizacji planu budżetu”.
- Wydatki w rozdz. 80101 w § 4010 zaplanowano w kwocie 1.460.091 zł a w § 4410 w kwocie 3.000 zł. W sprawozdaniu Rb-28 S za IV kwartał 2002 **wykazano kwoty odpowiednio 1.460.090 zł i 3.000 zł. Z ewidencji księgowej wynika, że wydatki w tych §§** wykonano w miesiącu grudniu w wysokości przekraczającej roczny plan wydatków łącznie o kwotę 1.944,39 zł. Do wydatków w tych podziałkach klasyfikacji budżetowej Dyrektor nie złożył wniosku o zwiększenie planowanych wydatków. Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że „przekroczenia w rozdziale 80101 wynikało z chęci wykorzystania środków finansowych przed końcem roku”.

Z powyższego wynika, że przekroczono zakres upoważnienia do dokonywania wydatków ze środków publicznych na łączną kwotę 4.968,63 zł. Przekraczając wydatki ustalone w planie finansowym jednostki naruszono przepisy art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. nr 155, poz. 1014 ze zm.), który stanowi, że wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokości ustalonych w ustawie budżetowej, uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego i w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych.

Wyniki kontroli kart wydatków do konta 130 ujawniły, że przed sporządzeniem sprawozdań Rb-28 S :

- za II kwartał 2002 r. w rozdziale 85401 § 4040;
- za miesiąc listopad 2002 r. w rozdziale 85154 § 4300 i w rozdziale 85401 §§ 4110, 4120
- za IV kwartał 2002 r. w rozdziale 80101 §§ 4010, 4410;

z kart wydatków (a więc urządzeń analitycznych do konta 130) Główna Księgowa dokonała wyksięgowania (na czerwono) wydatków faktycznie wykonanych i prawidłowo zaksięgowanych w

wysokości przewyższającej plan finansowy na inne karty wydatków, przez co stan księgowy wydatków w tych podziałkach klasyfikacji budżetowej był niezgodny ze stanem faktycznym.

W dniu 30 czerwca 2002r. tj. przed podliczeniem wydatków za II kwartał 2002r. na podstawie Polecenia Księgowania (PK) Główna Księgowa wyksięgowała (na czerwono tj. zapisem ujemnym) część zrealizowanych wydatków przekraczających kwotę planowaną na karcie wydatków w rozdziale 85401 § 4040 w wysokości 915,34 i zaksięgowano (na czarno tj. zapisem dodatnim) w rozdziale 80101 § 3020 na czarno kwotę 525,28 zł a w rozdziale 80101 § 4040 na czarno kwotę 390,06 zł. Główna księgowa oświadczyła, że „przed sporządzeniem sprawozdania za II kwartał wyksięgowała z rozdziału 85401 kwotę na czerwono 915,34 zł nadwyżkę wykonania wydatków ponad plan ... na rozdział 80101 gdyż w tym rozdziale była rezerwa planu.

Na podstawie PK 45b z dnia 30 listopada 2002 r. wyksięgowana została (na czerwono) kwota 0,90 zł z karty wydatków w rozdz. 85154 § 4300 i zaksięgowano (na czarno) na następujących kartach wydatków :

- w rozdz. 85154 § 4010 kwotę 0,32 zł,
- w rozdz. 85154 § 4110 kwotę 0,06 zł,
- w rozdz. 85154 § 4120 0,16 zł
- w rozdz. 80146 § 4300 kwotę 0,36 zł.

W I i II kwartale 2002 r. planowane wydatki w rozdz. 85154 § 4300 wynosiły 2.500 zł a wydatki wykonane wg. kart wydatków 2.500,90 zł.

W tym samym PK 45b z dnia 30 listopada 2002r. Główna Księgowa dokonała również wyksięgowania (na czerwono) wykonanych wydatków z rozdz. 85401 § 4110 w wysokości 1.317,71 zł i z rozdz. 85401 § 4120 w wysokości 110,83 zł i zaksięgowano (na czarno) na karcie wydatków w rozdz. 80146 § 4300 łącznie w wysokości 1.428,54. Po tych przeksięgowaniach kwoty wydatków w rozdz. 85401 § 4110 i § 4120 wykonanych równały się kwotom wydatków planowanych. W oświadczeniu Główna Księgowa potwierdziła dokonanie przeksięgowania które dokonała w związku z przekroczeniem wydatków.

Na podstawie PK 51 z dnia 31.12.2002r. Główna Księgowa wyksięgowała wydatki (na czerwono) z karty wydatków dla rozdz. 80101 § 4010 kwotę 1921,35 zł oraz z rozdz. 80101 § 4410 kwotę 24,04 i zaksięgowwała (na czarno) 80101, 80146, 85412, 85401.

Główna księgowa oświadczyła, że „pod koniec roku 2002 podsumowując karty wydatków, dotyczące głównie kart wydatków wynagrodzeń i pochodnych, stwierdziła, że kwoty wykonanych wydatków przekraczają kwoty planowane. Nie było już czasu na zmianę planu finansowego szkoły. W związku z tym przekroczoną kwotę wydatków wynagrodzeń w rozdziale 80101 przeniosła do rozdziału 85401 jako część wynagrodzeń pracowników obsługi sprzętaczek, które w ramach swoich obowiązków wykonują pracę na stołówce. Spowodowało to zmniejszenie zobowiązań na koniec 2002 roku. Jak wyjaśniła chciała maksymalnie wykorzystać środki zaplanowane w całym budżecie szkoły w roku 2002, aby nie obciążać większymi zobowiązaniami następnego roku. Pozyskanie dodatkowych środków jest trudne. Najbardziej kierowałam się tym, aby jak najmniej obciążyć plan następnego roku i maksymalnie wykorzystać środki, które miałam na rachunku szkoły.”

We wszystkich dowodach PK nie zamieszczano treści operacji gospodarczej tj. zrozumiałego uzasadnienia dokonywanych przeksięgowania.

Zapisy w ewidencji księgowej dokonane na podstawie ww. „Poleceń Księgowania” nie odzwierciedlają stanu rzeczywistego wykonanych wydatków a zatem analityka do konta 130 w części obejmującej wydatki budżetu prowadzona jest sprzecznie z przepisem art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.). Stosownie do przepisu art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości błędy w zapisach w księgach rachunkowych można poprawiać tylko zapisami dodatnimi albo tylko zapisami ujemnymi.

Dokonując ww. przeksięgowania naruszono również przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lipca 2000 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz.U. nr 59, poz. 688).

Przedstawiając Panu Dyrektorowi ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej Szkoły poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych :

1. Dokonywać wydatków publicznych w granicach kwot określonych w planie finansowym Szkoły i w budżecie Miasta wg zasad określonych w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 26.11.1998r o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2003 Nr 15, poz. 148 ze zm.)
2. Sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo wskazując w nich kwoty zgodne z danymi wynikającym z ewidencji księgowej, stosownie do § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
3. Zapewnić prowadzenie ksiąg rachunkowych Szkoły zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia. Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz.1752).
4. Polecić rzetelne prowadzenie ewidencji księgowej Szkoły. Na kartach wydatków stanowiących analitykę do konta 130 dokonywać zapisów księgowych zgodnych ze stanem rzeczywistym. Przeksięgować w ewidencji analitycznej dokonywać wyłącznie w przypadku ujawnienia błędnych zapisów.

W przypadkach i na warunkach określonych w art. 9 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu mogą być wniesione zastrzeżenia do rozpatrzenia przez Kolegium Izby. Termin wniesienia zastrzeżeń wynosi 14 dni i jest liczony od daty doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty doręczenia pisma.

Z – ca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu
(—) *Grażyna Wróblewska*